

NOREGS HØGSTERETT

Den 29. januar 2014 vart det av Høgsteretts ankeutval med dommarane Utgård, Bårdsen og Kallerud i

HR-2014-00210-U, (sak nr. 2013/2411), straffesak, anke over dom:

A (advokat Carl Hartwig)

mot

Den offentlige påtalemyndighet

sagt slik

DOM:

- (1) Saka gjeld anke over straffutmålinga etter dom som følgje av brot på narkotikaprogram med domstolskontroll.
- (2) Bergen tingrett gav 24. april 2013 dom med slik domsslutning:

"Av den betingede fengselsstraffen på 3 -tre- år idømt ved Bergen tingretts dom av 23.04.2009 mot A, født 00.00.1961, hvorav 120 -etthundreogtjue- dager ble idømt fullbyrdet ved Bergen tingretts dom av 29.05.2012, blir den resterende del på 2 år og 8 måneder å fullbyrde. Til fradrag i straffen går 1 -ett- år og 10 -ti- måneder for utholdt narkotikaprogram med domstolskontroll."
- (3) A anka dommen til Gulating lagmannsrett. Anken gjaldt straffutmålinga ved at det ikkje var gjort tilstrekkeleg frådreg for uthalde narkotikaprogram med domstolskontroll.
- (4) Gulating lagmannsrett gav 8. oktober 2013 dom med slik domsslutning:

"Anken forkastes."
- (5) A har anka lagmannsrettsdommen til Høgsterett. Det er særleg halde fram at lagmannsretten med urette har lagt til grunn at han har avgrensa kompetanse til å prøve vurderinga hos tingretten av frådreg for uthalde narkotikaprogram. Domsgrunnane er eventuelt ikkje tilstrekkelege til å vise at lagmannsretten har lagt til grunn rett kompetanse i dette spørsmålet. Under alle omstende er det gitt for lite frådreg for uthalde narkotikaprogram med domstolskontroll. Det er gjort gjeldande at ankeutvalet bør oppheve dommen eller tilvise anken. Det er sett fram slik påstand:

- "1. Anken fremmes.
2. Gulatting lagmannsretts dom av 8.10.2013, sak 13-092379, oppheves.
3. A anses på mildeste måte."

- (6) Påtalemakta har godteke lagmannsrettsdommen, og halde fram at dommen er bygd på ei konkret skjønnsvurdering. Saka har ikkje noko å seie som rettleiande for praksis.
- (7) Høgsteretts ankeutval viser til at utvalet etter straffeprosesslova § 323 tredje ledd bokstav a kan avgjere ein anke utan ankeforhandling når utvalet samrøystes finn det klart at "dommen helt eller delvis bør oppheves".
- (8) I dommen frå lagmannsretten heiter det:

"Lagmannsretten finner for det første at tingrettens fastsatte reduksjon hviler på en korrekt lovforståelse. Lagmannsretten finner dernest at tingrettens vurdering synes fullt ut saklig og adekvat. Lagmannsretten finner heller ikke at det er noe særskilt å bemerke ved tingrettens skjønnsutøvelse. Tvert imot synes tingrettens skjønnsutøvelse å speile den spesielle nærheten som tingrettsdommeren - som den eneste i rettsvesenet - har til oppfølgingen av narkotikaprogrammet over tid. Selv om det er fremkommet kanskje ikke nye, men positive opplysninger om domfelte under lagmannsrettens behandling av ankesaken, så foranlediger ikke disse at lagmannsretten ser seg selv som kallet - etter de konkrete omstendighetene i saken - til å erstatte tingrettens skjønnsutøvelse med sin egen. Slik lagmannsretten vurderer situasjonen, bør helhetsbildet for lagmannsretten være markert forskjellig for lagmannsretten sammenlignet med hva det var for tingretten, før lagmannsretten bør revurdere det som fremstår som et adekvat og lovmessig skjønn fra tingrettens side."

- (9) Domfelte hadde anka til lagmannsretten over straffutmålinga, nærare presisert til å gjelde storleiken på frådretet i straffa for uthalde narkotikaprogram med domstolskontroll. Det alminnelege utgangspunktet for straffutmålinga er at ankedomstolen står fritt til å gjere ei sjølvstendig vurdering av kva som er rett straff, jf. her også straffeprosesslova § 344. Forskrifta om narkotikaprogram inneheld ikkje noko unntak frå dette.
- (10) Det som er sitert frå lagmannsrettsdommen, gjer det uklart om lagmannsretten har bygd på rett lovforståing under straffutmålinga.
- (11) Klargjering av lovforståinga treng ikkje skje ved tilvising av anken til Høgsterett.
- (12) Utvalet finn det samrøystes klart at lagmannsrettsdommen bør opphevast med heimel i straffeprosesslova § 323 tredje ledd bokstav a.

DOMSSLUTNING :

Lagmannsrettsdommen med ankeforhandling blir oppheva.

Arnfinn Bårdsen
(sign.)

Karl Arne Utgård
(sign.)

Knut H. Kallerud
(sign.)

Rett utskrift: